

Цена 2 стотинки

Д. ДИМИТРОВА

С БОТЕВСКИ ПЛАМЪК В БОРБАТА

Героични страници от историята

дела с младата героиня, която загина за светлото бъдеще на нашия народ, за любимата Родина.

Останалите партизани успяха да се отскубнат от врага и се оттеглиха навътре в гората. С прибежки и стрелба по противника успяха да се оттегли и Сашо.

Когато започна боя на групата при извора, командването вдигна отряда в тревога. Четите заеха определените позиции с готовност за водене на бой. Изпратена беше и група партизани към извора, за да окаже помощ и извърши разузнаване.

Димитър Георгиев Дюлги (Каския) — първ командир на Горнооряховския партизански отряд.

Д-р Върбан Русинев Генчев, политкомисар на Горнооряховския партизански отряд.

С ЛЕД ЗАВЪРЩАНЕТО на Сашо. Минко, Кръстю и групата партизани, командването на отряда се събра и, след като обсъди създамата се обстановка, реши отрядът да се изтегли в направление на селата Волища и Асеново.

Пътят за съсредоточаването на отряда в този район минаваше там, където бе воден боят между жандармерията и партизаните. Това наложи изпращането на разузнавателен дозор, който да разузнава пъти, да огледа местото около извора и да вземе тялото на Севда. След около един час разузнавателният дозор се завърна и доложи, че там е установено засада. Това наложи изменение на маршрута. Непознатият маршрут не бе познат на ръководството на отряда и партизаните. По него бяха минавали само Любен (Васил Петков) от село Бойка и Милчо (Трифун) от село Камен.

Към 22.00 часа отрядът потегли с всички мерки за охрана. За водач бе определен Любен.

Н ОЩА БЕ ТЪМНА като в рог. Движеше се през гъста и не проходима гора в колона по един. Поради това, че на няколко пъти се бяха откъснали от колоната и отклонили в друга посока цели отдели, наложи се партизаните да се държат един за друг. Това забавяше още повече движението.

Беше се съмняло вече, когато излязохме от гъстата и непроходима гора. Пред нас се откри голямо пространство, което бе обрасло с буйна трева и млади филизи по протежението на 1—2 км. На изток бе ярко и нервно и не след дълго слънцето изплува над хоризонта голямо и зачервено и започна бавно да се издига над зелената гора. Птичките чуруликаха и подскачаха радостно по клонките на дърветата.

Командването на отряда проведе кратко съвещание с командирите на четите. Решено бе отрядът бързо да се прехвърли през естественото в отсрещната гора и там незабавно да продължи придвижването.

Преминването на откритото пространство се извърши в разчленен строй с дистанция между четите и отделиците 20—30 метра. Този начин на преминване бе приет, за да се печели време и да

се оставят по-малко следи.

Откритото пространство бе преминато, след предвидително разузнаване, бързо. Отрядът влезе в гората и продължи движението. Към 6.30 — 7.00 часа навлязохме в млада гора, висока 2—2.5 метра, обрасла с буйна трева. Спряхме придвижването, изпратихме в различни посоки групи да разузнават района. Там, нейде на север се чуваше тракане на селска кола, хучещи лай и пеещи на пелет, което подсказваше, че наблизо има населено място и шосе. Другарите, които бяха от този край, направиха опит да се ориентират и с не твърда увереност говореха, че се намираме някъде около село Асеново.

Поради напредналото време и опасност да бъдем забелязани, решихме да спрем по-нататъшното придвижване и да се установим на достигнатото място.

Отрядът се разположи на позиция в следния боев ред: първа чета с командир Сашо — с фронт на северозапад; втора чета с командир Гаврил (Банко Иванов) — от гр. Лясковец — с фронт на югоизток; трета чета с командир Павел (Иван Ганчев) от село Дебелец — с фронт на север.

Щабът на отряда се установи близо към първа и втора чети. Пред всяко отделение бе открит пост, часовете на който осъществяваха предното охранение на четите.

Проведено бе съвещание с командирите на четите и бе разпоредено да се преустанови движението и пушенето на тютюн. Разрешено бе движението само на командирите на четите за извършване на контрол и придвижване на караулите при смяна на часовете. Уточнени бяха и задачите на

четите при евентуално откриване на отряда и извършване на бой.

Б ЕШЕ ХУБАВ ПРОЛЕТЕН ДЕН. Слънцето се бе издигнало високо над гората и силно жареше изморените, жадни и неспали цяла нощ партизани. Жаждата и сънят ги мъчеха и не им даваха покой. Палещото слънце обля и последните капки роса, с които те разхлаждаха от време на време засъхналите си вестници. Не се чуваше и гласът на пойнити птички. Те като че ли се бяха скрили дълбоко в гората. Някъде на юг се чу бръмчеше на самолет, крилата му проблясваха от време на време и той, кръжейки над гората, се отвори на изток в района на местото, където бе открит предния ден отрядът. Наближаваше 10.00 часа. Очакванията да бъдем открити започнаха да намаляват. Настъпни известията успокоение, а това намали и бдителността на партизаните. Часовете пред някои чети и отделици измениха местото, определено за стоене на пост, а някои дори стоиха седнали в бойния ред на четата.

На 29 срещу 30 май врагът успя да съсредоточи големи войскови, жандармерийски и полицейски сили, да извърши блокада на горите в района на Стражица, Асеново, Волища, Николаево, Камен, Горски Сеновец, Чапаево и да започне прочистването им.

На 30 май към 11.15 часа прочистващите подразделения на противника, настъпващи от север, се натъкнаха на предното охранение на трета чета.

Силен автоматен, картучен и пушечен огън продра горската ти-

шина. Ревът на гранатите отскочи в скалите на хребетите и доловиха.

Използувайки изненадата, съсредоточавайки огъня на всички видове оръжия по отряда, врагът напраща от всички страни.

Партизаните бързо преодоляха изненадата и откриха огън по настъпващия противник. Завърза се жестока и неравна битка. Отделенията на четите упорито задържаха позициите си. Подаваните команди от командира на четата Павел вдъхваха явя в партизаните и всеяха смут сред озверелите фашистки орди. Другарят Пенко, сирак, от малък изпитал трудностите и негодите на суровия живот, а по-късно и като колароелектрически работник, възпитан от челици на РМС, се държеше здраво на позицията. Още с първия изстрел той произна командира на жандармерийското отделение, който се бе връзъл в позицията на четата.

Ралка (Надежда Панайотова) от село Сушица, изпитала трудностите на нелегалния, а после и на партизанския живот, беше бодра на позицията. Тя довършваше четенето на последните редове от романа „Разгром“, когато започна боя. Без да се смути от изненадата на врага, тя залегна и с ожесточение започна да стреля. В дясно от нея се намираще Павел, който ѝ вдъхваше още по-голяма увереност. Когато закачаше десния ремък на раницата, покрай дясното ѝ ухо изпича куршум. Тя се попила за ухото да провери дали е останало на място, и за голямо щастие разбра, че куршумът бе пронизал дясната страна на келето. Това ѝ накарва да бъде по-предпазлива

и да спазва строго това, което бе учила при тактическите занятия.

Бай Тодор (Никола Ирибаджак — старият) от с. Долна Оряховица, най-възрастният партизанин в отряда, участвувал в Балканската, Междусъюзническата и Първата световна война, беше на пост. Забелязвайки противника, той се оттегли, зае позиция и с още по-голяма стръв започна да стреля по врага.

Христо (Георги Марков) и Лидия (Гинка Маркова), негова съпруга, от с. Горски Сеновец разговаряха нещо за дадо Марко и баба Марковица, когато започна боя. Те грабнаха оръжието и започнаха да стрелят по противника — искаха да отмъстят за баща си и майка си, които бяха разстреляни на 6 май от фашистите.

Упоритата съпротива на партизаните, твърдостта, с която отбиха зверските напъни и особено ликвидирването на един от фашистките командири стресна врага.

Виждайки, че не може да извърши пробив по фронта, противникът започна да обхожда отряда, привличайки нови сили.

Обхождащите подразделения се натъкнаха на упоритата съпротива на първа и втора чети. Завърза се още по-жестока битка. Първа чета отблъвна твърдо и смело атаките на противника, който същевременно правеше опити да обхоти от източната страна отряда. Марин Димитров от село Горски Сеновец стреляше от упор по настъпващия противник. Възбужден от жестокия бой и грохота на гранатите, той се изправи и с псувни и викове, отпращава по фашистките банди, замаяха и приключи по приближаване си по линията, по изпреварен от заблудил се фашистки куршум, бе пронизан и пламнито съри и, бавно одолявайки се, падна на земята.

А Бойка (Кира Василева) от село Лом — Черковна и Симо (Димитър Генков) от село Поликовци влякоха с висок глас и стрелба уверено по противника.

Николайчо (Стоян Минчев) от село Бреговица, свързва на шаба

Стоян Минчев (Николайчо)

на отряда, завършвайки се от първа чета, също бе пронизан от противников автоматен ред и, олюлявайки се, хванал се за корема, едва можеше да изговори: „Умирам, другарю командир, бий-

В СЕВЕРНИЯ КРАЙ на бившата Горнооряховска окопна местност е силно пресечена, обрасла с буйни гори. Пред долината на реките Янтра и Бреговска река се издига по протежението на 10—15 км висок, обрасъл с дъбова гора Кортински хребет.

Под селата Горски Горен и Долен Тръмбеш се влива в Янтра буйната и пенлива Бреговска река. А там нейде, където завършва Кортинският хребет, при голямата завои на Янтра, се влива Росица. Зад Кортинския хребет се издига още един-два по-високи хребета, силновете на които се губят някъде северно от селата Сушица и Чапаево.

На около 8—10 км северозападно от селата Сушица и Чапаево отново се издигат няколко разлати гористи хребета, които в източна посока стават по-високи, а южните им силнове по-стръмни и трудно проходими и някъде към село Асеново се свързват с още по-големите Асеновски възвишения.

Южно от село Чапаево се издига друг разлат и силно пресечен хребет, силновете на който се спускат към долината на Бреговската река.

Там, в низината, която се образува между тези хребети, са разположени селата Чапаево, Сушица, Горски Сеновец и Стражица, а на северните и източни силнове на разлатите хребети са разположени селата Камен, Николаево, Волища и Асеново.

В. Търновски отряд. Проходливите горски долове и оврази, припечените южни силнове неведнъж са излизали в своите петайни места борците за народна свобода. В техните години на борбата против фашизма тук, неведнъж е изречен Големият партизански отряд. Неведнъж той се е срещал и водил неравни боеве с озрачните фашистки войски. Героичните подвизи на населението от селата Драганово, Бреговица, Сушица, Сеновец, Камен, Павел, Чапаево, Стражица, Дряновец и други, ще вдъхновяват десетилетия трудещите се от В. Търновски отряд в борбата за построение на комунизма.

В ония тежки дни населението от тези села, ръководено от бившия комитет на славната Българска комунистическа партия, въпреки арестите, побойната затворите и разстрелите, на преломни глави, не се откажа от участието в съпротивителната борба, от поддръжката на своята любима ронба — въоръжената сила на Горнооряховския партизански отряд — партизанския отряд. То все по-активно се включваше в техниката, но славна борба за освобождението на своята родина.

С ЛЕД ПРОВЕЖДАНЕТО на акцията на 5 срещу 6 май 1944 година в село Горски Сеновец, Горнооряховски партизански отряд се съсредоточи в горите северозападно от село Стражица в местността „Кору-дере“. От 6 до 28 май отрядът проведе няколко саблониращи акции. В този район бе извършена реорганизация и ново попълнение на отряда и четите. Проведени бяха редица занятия за изучаване на оръжието, стрелкова тренировка и тактическа подготовка. Състояха се партийни и ремсови събрания и бе направен разбор на извършената акция в село Горски Сеновец. На общо събрание бе разгледано международното и вътрешното положение на страната и обстановката във В. Търновски отряд. Отрядът упорито се готвеше за нови въоръжени акции срещу врага.

Димка Караванова (Севда)

Севда, въпреки че бе млада партизанка, без опит и за първи път ѝ се налагаше да води бой, извършваше правилно оттеглянето под прикритието на огъня на останалите партизани.

На една от позициите тя се задържа повече. Възбуждена от пушечните и автоматните и грохота на гранатите тя викаше: „Назад! Назад! Поколети врагове!“ След това се направи и започна да прибавя. Само след миг куршумите на противниковия автоматен ред запалиха в дола и около партизаните. Няколко куршуми пронизаха Севда. Тя се хвана за корема и направи няколко крачки, пропълзя наблизо до веригата и започна отново да стреля. „Другарю командир, ранена съм тежко!“, — каза тихо.

Макар и тежко ранена, Севда продължаваше бавно да се оттегля и стреля по врага. Кръстю разбра положението на Севда и, въпреки че не можеше вече да действа с една ръка, с още по-голяма точност стреляше, дръжейки нагната със здравата ръка. Отстъплението започна да се извършва по-бавно. Постепенно силите напускаха Севда, но тя продължаваше с големи усилия да се изтегля оставяйки кървава диря след себе си. Стреляше с ожесточение по настъпващите фашисти.

Сашо се приближи до нея и започна да я поддържа и влечи с едната ръка, преплъзвайки наизуст. Останалите партизани полагаха всички усилия с огън да задържат придвижването на противника.

„Нима съм аз, другари, — говореше Севда, аз умирам! Оставете ме! Вие продължете борбата! Отмъстите за мен и за целия народ!“ Сашо се огледа наоколо. Погледът му погали нежното светло лице на младата партизанка, още не изпитала сладостта на младостта и живота. Грабна я с две ръце и, прикривайки се, я понесе из гората. Жандармеристите го забелязаха съсредоточава огъня по него и започнаха да го преследват. Виждайки голямата опасност от противника и ураганиния огън, който се изсипваше около него, той се спря в малката лъчичка, оставяйки Севда, залегна и започна отново да стреля. Врагът го обхождаше. Сашо погледна към Севда, наведе се, булуна ѝ по бавно настъпващите псувни и с мъка се раз-

Паметникът на загиналите антифашисти в с. Павел.

П РЕДИ 20 ГОДИНИ българският народ, под ръководството на своята героиня Комунистическа партия, развинува широка борба срещу негласната фашистка диктатура. С решаваната братска помощ на непобедимата Светска армия на 9 Септември 1944 година възстановява народ смяна позорното фашистко робство. Започна нова ера в историята на народа — ерата на свободното развитие по светлия път на социализма и комунизма.

В тази трупна, но славна и героична, борба за народна сво-

ПОД ЗНАМЕТО НА ПАРТИЯТА НАРОДЪТ ПОБЕДИ

бода активно участие взеха и трудещите от Свищовския край, който бе част от Горнооряховския партизански отряд. В оня тежък период, когато външнее нечуван терор и народът беше лишен от всякакви права и свободи, когато фашистките управници ограбваха храните и други произведения на нашата страна, за да ги продадат на безценница на германските агресори, единствено Българската комунистическа партия издигна знамето на борбата за национална свобода и независимост, за изгонване на германските поробители и смъкване от власт на продажната монархо-фашистка клика.

Една от най-важните задачи, които Централният и Окръжният комитети на Партията поставиха, беше саботирането на износа на дрехи и храни за германските разбойници. В изпълнение на задачите, поставени от Централния комитет на БКП, Окръжният комитет на Партията организира борбата на комунистите, отомествено-фронтовите и ремсовите.

През този период на мен, като член и пълномощник на Окръжния комитет на Партията, и на другаря Тодор Моллов (Сенко), като член на Окръжния комитет на РМС, беше възложено да посещаваме редовно селищата от Свищовския край, да организираме партийните и ремсовите членове за разобличаване престъпната политика на фашистката власт и за саботиране на всички нейни мероприятия.

Благодарение на широката организационна и масово-разширятелна работа на партийните членове, на симпатизиращи-

те на Партията и Отечествения фронт и на ремсовите трудещите се селища криеха храните си, не даваха наредите, не плащаха редовно данъците си към фашистката държава. Въснеси от тази масова всенародна съпротива, фашистките кметове пращаха комисия след комисия да претърсват дворовете и къщите на селяните, да конфискуват техните храни и продукти. Но тях отчаяни усилия на хитлеристките ибрийни засилваха още повече негодуванията на трудещите се и те все по-малко изпълняваха указанията на Партията за разгръщане на всенародната борба срещу монархо-фашистката власт.

Организираната нелегална борба в Свищовския край, където няма никакви гори, бе немислима без активната помощ на народа, без наистина верни и предани ятаци. В повечето села имаше сигурни квартири, където бивахме приемани като скъпи и желани гости. Оперни ядра на нашите предани ятаци, ние имаше възможност редовно да посещаваме селата, да събираме партийните и ремсовите организации, да изясняваме задачите, които се поставят от Партията, и да организираме събирането на храни, дрехи, оръжия, медикаменти, парични средства и други за разгръщането се въоръжена партизанска борба против фашизма.

Ние, нелегалните деца от оня тежък период, никога няма да забравим неограничавата помощ, която сме получавали от нашите ятаци, като, например, прекрасното семейство Грозданови от село Павел. В това семейство ние бяхме посрещани от сърце и душа, както от ба-

ба Кера и дядо Петко, така и от техните синове Димитър и Костадин, снахите Златка и Ваня, а също и от по-малкия син Ангелчо и още неврстни-те внуци.

Спомням си такъв случай: в една студена януарска нощ аз и другарят Александар Гечев идвахме от село Босилковци за село Павел. Наложиха се да претърсват заледената река край селото. Попадахме в дълбок яз и целите се измокрихме, само оръжието вдигнахме високо и запазихме сухо. Докато стигнем в семейство Грозданови дрехите бяха напълно замръзнали. Още щом ни видяха баба Кера и другите членове на семейството майчински се заеха да ни стоплят и да не допуснат да се разболем от простуда. Веднага беше затоплена в голям котел вода, бяха извадени най-новите дрехи на техните синове. Ние се изкъпахме с гореща вода, облякохме се с топлите дрехи, а нашите дрехи бяха изпрани още същата вечер и на топло изсушени. Освен това ни дадоха богата храна и, въпреки ледената баня, ние напълно запазихме нашето здраве и сили.

В семейство Грозданови бе изпратен да се лекува болният другар Косю, на когото те даваха изобилна храна — мед, крава масло, мляко, базица и други и за един месец той укресна и се излекува напълно. В тях също беше претресена пишуща машина и циклостил и се издаваше органът на партизанския отряд — вестник „Народен партизанин“.

Трудно може да се изрази в обикновени човешки слова оня еднороден, скромна, но все-странна и голяма работа, коя-

то вършеше всеки член от семейство Грозданови за възтържестването на великото дело на народната антифашистка борба.

Фашистките изверги най-зверски измъчваха и убиха баба Кера и дядо Петко. Димитър и Костадин Грозданови през юни 1944 година. Но тяхното дело, техните светли образи признателното поколение ще помни завинаги и ще се възпитават от тях на явни и предава на служба на Партията и народа.

Такива прекрасни ятаци имаше и в другите села на нашия Свищовски край. Поради невъзможност да бъдат изброени всички, аз искам да посоча само някои от тях: комунистът и село Павел — Иван Недков, семейство Мария, Никола, Иван и Петко Рускови, Никола и Станка Стамови, Стефан Игнатов и Кольо Пашанков от Босилковци, Стоян и Христо Терзиеви от Полско Косово, Станка Василева от село Пейчиново, Никола и Димо Деревски от Полски Тръмбеш, които също дадоха най-скъпото си — живота, в жестоката борба с фашизма.

Голяма работа вършиха организираниите комунисти и ремсови. В ония мрачни времена те неуморно сееха светлина сред народа, упорито разясняваха правдивото слово на Партията, сплотяваха честните и родни сили под знамето на Отечествения фронт, насочаваха ги на борба против фашистката власт. Пример за такава иредна и всеотдайна дейност в изпълнение на поставените от Партията задачи са членовете на нелегалните партийни организации Георги Деревски и

НА ЛЕВСКИ С ДУХА НЕСЛОМЛИВИМ

на Горнооряховския партизански отряд

те омразните фашисти! — и падна в ръцете ни.

По позицията на втора чета също кипеше страшен бой. Тук партизаните задържаха упорито настъпването на обхождащия ги противник. Благой (Пауни) от село Дебелец и Славчо (Димитър Йорданов) от село Бреговица, Тишко (Иван Христов) от гр. Лясковец стреляха и викаха с висок глас: „Назад! Назад! Вашата мамница пролетя!“ И подаваха команда за залпов огън по противниковата верига.

РЪКОВОДСТВОТО НА ОТРЯДА, като видя грозищата опасност от обкръжение, реши да започне изтеглянето на четите с бой.

Изтеглянето започна по отделения едновременно от всички чети. За прикриване на изтеглянето на отряда бе оставена група партизани от трета чета. От щаба на отряда останаха към тази група заместник-командирът и интендантът. Оттеглянето трябваше да се извърши в южно направление. Настъпни най-трудният момент за четите на боя.

Първа чета, откривайки групов огън по обхождащия флаг на противника, успя да го отблъсне и създаде възможност за оттеглянето на югозапад.

Втора чета, също съсредоточавайки групов огън си по фланговете на обхождащия ги противник, започна оттеглянето на югоизток.

Трета чета започна оттеглянето с две отделения, а с едно водещи бой за прикриване оттеглянето на отряда.

Въпреки опитите, оттеглянето не можеше да стане организирано. Външът продължаваше да напират и да стреля по четите редове. Гъстата и обрасла с буля трева гора, през която се извършваше оттеглянето, не даваше възможност за добро наблюдение и това създаде условия за разкъсване на четите и отделенията и незабелязано изменение на направлението за оттегляне.

Така завърши първият етап от ожесточените боеве, водени от Горнооряховския партизански отряд.

СЛЕД ИЗЛИЗАНЕТО ОТ БОЯ първа чета промени направлението и, вместо на юг, се изтегли в западно направление. На 500—600 метра от мястото, където бе воден боят, бе направена проверка на партизаните. Оказа се, че една част от тях ги няма. Въпреки направените опити за свързване с останалите сили на отряда, това не бе постигнато.

Виждайки опасност от ново нападение, четата продължи придвижването в западна посока, докато се стигне край на гората. Командването реши при настъпването на нощта да извърши пробия във веригата на противника

В БОРБАТА ЗА СВОБОДА И СОЦИАЛИЗЪМ

секретар на партийната организация в Полски Тръмбеш, Иван Недков, Георги Тарлов от с. Павел и Андрей Йорданов и Ангел Ангелов от Пейчиново. Фашистите банди унищожиха физически тези предани и кристално чисти синове на Партията и народа. Но техните светли имена и тяхното дело народът никога няма да забравя.

При такава обстановка, опрени на предани партийни и революционни членове и верни ятаци, ние имаме възможност редовно да посещаваме селищата от нашия край, да разнасяме печатни и живи думи, да поставяме задачите и директивите на Партията, да организираме на всепоширок фронт борбата на трудещите се.

В изпълнение решението на Централния комитет и на Окръжния комитет на Партията от юли 1943 година беше формирана в една царевична нива между селата Горна Студена и Александрово през август 1943 година Свищовската партизанска чета „Христо Ботев“ с командир Тодор Молдов (Сенко) и политкомисар — Сава Дълбоков (Юлю). Четата извърши редица акции, като заземането на общините в селата Горна Студена, Червена, Александрово — Великотърновско и Обнова — Плевенско, където беше иззето оръжието, а на някои места изгорена и архивата. В места изгорена и архивата. В селото Червена се състоя голям митинг, на който пред масово излъчена грабителската политика на фашистките разбойници и призован народът да смъкне масовата борба за смъкване на продажната фашистка

КОНСТАНТИН СТАНЧЕВ

На другаря

по случай двадесетгодишнината от гибелта на Христо Козлев — Панчо

Аз виждам те и днес, след двадесет години. Засмян и с поглед устремен напред да бродиш по селата — полята родни — народа на борба свещена да зовеи.

Макар и мъртъв, ти и днес живееш сред нас и в наши работни сърца. А вярата, която ти ни вдъхна, и днес пулсира в нашата горда.

Ти учеше ни пламенно и твърдо, със слово и оръжие в ръка народа изтерзан да вдигнем смело на щурм срещу врага.

Стани и вижкак в твоята Родина строим сега щастливия живот — димят комини и гърмят машини, в градините златеят едни плод.

Полята азорици наполяват, бумът юзени в родния Балкан, откриха се в недрата родни руда и нефт, олово и метал.

Колем се в теб, другарю, си скъп и верен на Партия, Родина и народ. Ще пробъдим великото ти дело да построим мечтания живот.

шистките подразделения, се извършваше много трудно. Командирът на четата, като се придвижваше към едно отделение, ледна пронизан от вражеските куршуми. Първо и трето отделения с приближили едва успяха да се отскубнат от противника, който обстрелваше цялата позиция с ураганен огън. И тук, както в останалите чети, отделенията и отделни партизани с разполюсваха. Две отделения, откъснати едно от друго, направиха опит да се свържат помежду си и с отряда, но не успяха. Това наложи да се изтеглят в различни райони на 700—800 метра от мястото, където се бе водил боят и, там прекараха целия ден.

Вечерта, придвижвайки се към мястото, където се бе водил боят, те се събраха. Беше проведено кратко съвещание, на което бяха избрани командир на четата — Сенко (Митко Влахов) и политически комисар Христо (Георги Марков).

След като огледа още веднъж района, където се бе водил боят и подаде многократно сигнали за издигане на изостаналите, четата се придвижи към сборното място на отряда.

Партизаните вървяха цяла нощ. Наложи се на няколко пъти да сменят посоките на движението, поради устрелени вражески засади. Това попречи да стигнат до сборното място. На разсъмване бяха в гората край Карастояново чифлик и решиха да прекратят пътя си. През целия ден около тях ехтеше от взривовите на мините и гранатите, от картечните и автоматните редове, с които врагът обстрелваше горите.

С настъпването на нощта четата потегли за сборното място. След пристигането в определен район бяха подадени определени сигнали и пароли, но отговор не последва. След три часа през нощта, понеже не се яви никой

Противникът откри силен автоматен огън. Партизаните залегнаха и започнаха да стрелят. Наблизо се чуваха охкания и стениания на жандармерист. Противниковият огън ту се засилваше, ту намаляваше. Четата се оттегли, тъй като противникът бе избрал по-удобна позиция. Изтеглянето бе извършено под прикритието на двама партизани, които после се присъединиха към четата. След кратко съвещание движението продължи в южна посока и на разсъмване партизаните се установиха в гората на 500 метра източно от местността „Курорта“, където прекараха целия ден.

Привечер партизаните излязоха в покрайнината на гората, огледаха добре местността и тръгнаха. Цялата нощ пътуваха гладни и изтощени. На разсъмване пристигнаха в горите източно от село Горски горен Тръмбеш в местността „Блатото“.

ИЗТЕГЛЯНЕТО на трета чета, която заемаше позиция по фронта за настъпление на фа-

шисите подразделения, се извършваше много трудно. Командирът на четата, като се придвижваше към едно отделение, ледна пронизан от вражеските куршуми. Първо и трето отделения с приближили едва успяха да се отскубнат от противника, който обстрелваше цялата позиция с ураганен огън. И тук, както в останалите чети, отделенията и отделни партизани с разполюсваха. Две отделения, откъснати едно от друго, направиха опит да се свържат помежду си и с отряда, но не успяха. Това наложи да се изтеглят в различни райони на 700—800 метра от мястото, където се бе водил боят и, там прекараха целия ден.

Вечерта, придвижвайки се към мястото, където се бе водил боят, те се събраха. Беше проведено кратко съвещание, на което бяха избрани командир на четата — Сенко (Митко Влахов) и политически комисар Христо (Георги Марков).

След като огледа още веднъж района, където се бе водил боят и подаде многократно сигнали за издигане на изостаналите, четата се придвижи към сборното място на отряда.

Партизаните вървяха цяла нощ. Наложи се на няколко пъти да сменят посоките на движението, поради устрелени вражески засади. Това попречи да стигнат до сборното място. На разсъмване бяха в гората край Карастояново чифлик и решиха да прекратят пътя си. През целия ден около тях ехтеше от взривовите на мините и гранатите, от картечните и автоматните редове, с които врагът обстрелваше горите.

С настъпването на нощта четата потегли за сборното място. След пристигането в определен район бяха подадени определени сигнали и пароли, но отговор не последва. След три часа през нощта, понеже не се яви никой

Противникът откри силен автоматен огън. Партизаните залегнаха и започнаха да стрелят. Наблизо се чуваха охкания и стениания на жандармерист. Противниковият огън ту се засилваше, ту намаляваше. Четата се оттегли, тъй като противникът бе избрал по-удобна позиция. Изтеглянето бе извършено под прикритието на двама партизани, които после се присъединиха към четата. След кратко съвещание движението продължи в южна посока и на разсъмване партизаните се установиха в гората на 500 метра източно от местността „Курорта“, където прекараха целия ден.

Привечер партизаните излязоха в покрайнината на гората, огледаха добре местността и тръгнаха. Цялата нощ пътуваха гладни и изтощени. На разсъмване пристигнаха в горите източно от село Горски горен Тръмбеш в местността „Блатото“.

Привечер партизаните излязоха в покрайнината на гората, огледаха добре местността и тръгнаха. Цялата нощ пътуваха гладни и изтощени. На разсъмване пристигнаха в горите източно от село Горски горен Тръмбеш в местността „Блатото“.

Привечер партизаните излязоха в покрайнината на гората, огледаха добре местността и тръгнаха. Цялата нощ пътуваха гладни и изтощени. На разсъмване пристигнаха в горите източно от село Горски горен Тръмбеш в местността „Блатото“.

Привечер партизаните излязоха в покрайнината на гората, огледаха добре местността и тръгнаха. Цялата нощ пътуваха гладни и изтощени. На разсъмване пристигнаха в горите източно от село Горски горен Тръмбеш в местността „Блатото“.

Привечер партизаните излязоха в покрайнината на гората, огледаха добре местността и тръгнаха. Цялата нощ пътуваха гладни и изтощени. На разсъмване пристигнаха в горите източно от село Горски горен Тръмбеш в местността „Блатото“.

Привечер партизаните излязоха в покрайнината на гората, огледаха добре местността и тръгнаха. Цялата нощ пътуваха гладни и изтощени. На разсъмване пристигнаха в горите източно от село Горски горен Тръмбеш в местността „Блатото“.

Привечер партизаните излязоха в покрайнината на гората, огледаха добре местността и тръгнаха. Цялата нощ пътуваха гладни и изтощени. На разсъмване пристигнаха в горите източно от село Горски горен Тръмбеш в местността „Блатото“.

Привечер партизаните излязоха в покрайнината на гората, огледаха добре местността и тръгнаха. Цялата нощ пътуваха гладни и изтощени. На разсъмване пристигнаха в горите източно от село Горски горен Тръмбеш в местността „Блатото“.

Привечер партизаните излязоха в покрайнината на гората, огледаха добре местността и тръгнаха. Цялата нощ пътуваха гладни и изтощени. На разсъмване пристигнаха в горите източно от село Горски горен Тръмбеш в местността „Блатото“.

Привечер партизаните излязоха в покрайнината на гората, огледаха добре местността и тръгнаха. Цялата нощ пътуваха гладни и изтощени. На разсъмване пристигнаха в горите източно от село Горски горен Тръмбеш в местността „Блатото“.

Привечер партизаните излязоха в покрайнината на гората, огледаха добре местността и тръгнаха. Цялата нощ пътуваха гладни и изтощени. На разсъмване пристигнаха в горите източно от село Горски горен Тръмбеш в местността „Блатото“.

Привечер партизаните излязоха в покрайнината на гората, огледаха добре местността и тръгнаха. Цялата нощ пътуваха гладни и изтощени. На разсъмване пристигнаха в горите източно от село Горски горен Тръмбеш в местността „Блатото“.

Привечер партизаните излязоха в покрайнината на гората, огледаха добре местността и тръгнаха. Цялата нощ пътуваха гладни и изтощени. На разсъмване пристигнаха в горите източно от село Горски горен Тръмбеш в местността „Блатото“.

Привечер партизаните излязоха в покрайнината на гората, огледаха добре местността и тръгнаха. Цялата нощ пътуваха гладни и изтощени. На разсъмване пристигнаха в горите източно от село Горски горен Тръмбеш в местността „Блатото“.

Привечер партизаните излязоха в покрайнината на гората, огледаха добре местността и тръгнаха. Цялата нощ пътуваха гладни и изтощени. На разсъмване пристигнаха в горите източно от село Горски горен Тръмбеш в местността „Блатото“.

Привечер партизаните излязоха в покрайнината на гората, огледаха добре местността и тръгнаха. Цялата нощ пътуваха гладни и изтощени. На разсъмване пристигнаха в горите източно от село Горски горен Тръмбеш в местността „Блатото“.

в южна посока, навътре в гората, която ставаше все по-едра и по-едра. От време на време се чуваше пукотевина от автомати и картечници, а ревет на гранатите и мините отекваше в горските оврази и долове. Накрая групата излезе на добре отпакан път.

— Другари, ориентирани сме! — извика един от нас. Това беше пътят, който пресякохме и се движихме около 100—200 метра по него, когато отрядът се изтеглише през нощта след провеждането на акцията в село Горски Семенов.

Духът на партизаните се повиши още повече. Вера (Здравка Кирилова), която на гърба си, освен ранната, носеше и пълна с лекарства санитарна чанта, погледна Кръстю, на когото още вчера бе превързала ръката и усмихвайки се, като искаше да го ободри, каза: „Сега съм уверена, че твоята ръка с помощта на всички ни и лекаря, който непременно ще намери ръководството на отряда ще бъде излекувана“.

Към 18.00 часа на 30 май ние излязохме на местността „Курорта“. Пред нас се откри голяма поляна, на която се издигаха няколко къщи. На всички ни стана ясно, че отрядът на 29 срещу 30 май, вместо да се изтегли в източното направление в горите около селата Водница и Асеново, се е изтегил в западна посока в горите около селата Николаево и Камен. Установихме се в южна покрайнина на гората, откъдето се виждаха селата Стражица и Чапаево. Останахме да нощуваме на 300—400 метра навътре в гората. Изпратихме група партизани на определеното място за събиране на отряда, но тя се завърна без резултати.

Към 7.30 часа сутринта на 31 май бяхме се събрали около Кръстю и гледахме Верка, която почитаваше ранената му ръка. Гъммо, когато започна да поставя издълбаните от бай Тодор лимони клечки за цигари, които да не позволяват разместването на счупената кост, прозвуча озвоненият глас на фашистки офицер: „Във верига навлязай в гората!“.

Заехме позиция, разположени на 5—6 крачки един от друг. Кръстю бе в средата на позицията. Ръката му висеше на бинта, превързана през врата му гола и бледа. Само раната се червеше, никъде нямаше являва му. Той стискаше чагана с другата ръка и се приселваше по направление на противника, а другият листо, завързан с червен шнур през врата му, бе поставен на земята. Верка бе прибрала санитарната чанта и вместо шинки и марля, стискаше здраво карабината нагосочена срещу врага.

Шумът се увеличаваше към нас. Ние бяхме готови всеки момент да открием огън. Но ето, че и този път не се наложи да се бием. Противниковата верига премина на 20—30 метра в дясно от нас.

Опасността премина. Верка превързаше раната на Кръстю и ние се преместихме на 100—200 метра в пролуката на гората, където изкарахме цял ден.

Привечер излязохме на покрайнината на гората, огледахме местността пред нас. За сборното място заминахме двама. Когато пристигнахме там, дадохме няколко пъти определени сигнали, но никой не се обади.

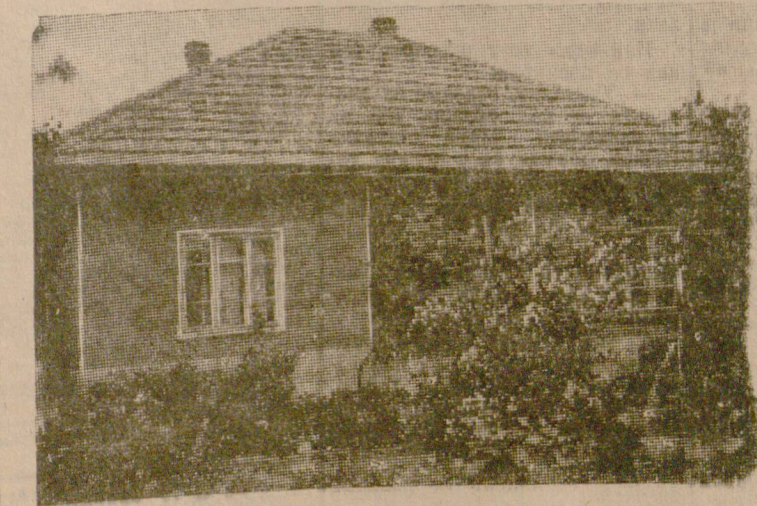
На връщане ние забелязахме придвижването на колона дълга 1000—1500 метра от автомашини, фаровете на които светеха като прожектори. Колоната се движеше по шосето от Горна Орховец и навлезе в село Стражица.

Ускорихме крачката, а на след малко побегнахме. Трябваше бързо да се върнем при останалите другари и да се изтеглим още тази нощ.

Към 24 часа потеглихме по направление за горите източно от с. Горски долен Тръмбеш.

СИЗТЕГЛЯНЕТО на четите в посочените райони завърши вторият етап от битката на отряда. За третия и последен етап, който ще обхваща боевете на някои чети, групи и отделни партизани, а също така и героичното участие на населението се разкажем в други броеве на вестник „Борба“.

Константин СТАНЧЕВ
Димитър ВЛАХОВ
Стефан МОЛЛОВ

Домът на семейство Грозданови, в който намираха подслон народните борци.

ХРИСТО КОЗЛЕВ ЧЕРНАТА ВЕСТ

На Димитър Дюлгеров-Кискина и отекна далече тревожната вест. А народът изтръгна, дълбоко потресен: снй народен загинал нощес.

Черен Юда — мизерен и гнусен продажник — го погуби коварно с престъпна ръка и ликува ехидно палач кръвожаден, на народа заклетия враг.

А в квартала, в порутена къщичка бедна, стара майка нарежда там жалби без край по изгубена скъпа надежда последна — ту затихва, ту горко ридай.

— Бедна майко, не проливай ти кървави слъзи, че безбройни са жертвите в този бой, но затуй ето чуй — на победата стъпките бързи. Не умира борецът герой!

Над селата, над градските шумни квартали и в последната честна народна душа, новината метежа тревога запади и протест, и народна борба.

Ще строим на фашизма веригите робски, ще настъпим победният радостен час. Вече иде денят на разправа жестока над палача с престъпната власт!

Савя ДЪЛБОВЕ

БОРБА

